

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 11P/10/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118201077
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 02. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Pribulová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2118201077.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: Z. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, dieťa rodičov - matka: T. O. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, O., zastúpená: JUDr. Barbora Petrovič, advokátka, Hlavná 44, Trnava, a otca: N. T. X., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Y. XXXX/X, O., zastúpený: JUDr. Peter Fratrič, advokát, Timravina 9, Bratislava, o úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd **n a r i a d ť u j e** neodkladné opatrenie dočasne v trvaní do právoplatného skončenia konania vo veci samej v nasledovnom znení:

Maloletá Z. sa zveruje do osobnej starostlivosti matky, ktorá bude maloletú zastupovať a spravovať jej majetok bežných veciach.

Otec je oprávnený stretávať sa s maloletou bez prítomnosti matky každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hodiny do 18.30 hodiny a každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 17.00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny.

Matka je povinná maloletú na stretnutie s otcom riadne pripraviť a odovzdať v určený deň a hodinu pred bytovým domom na ulici F. a otec je povinný maloletú v určený deň a hodinu vrátiť matke pred bytovým domom na ulici F.. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

II. Súd **u s t a n o v u j e** Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny C., za procesného opatrovníka na zastupovanie maloletej Z. v tomto konaní.

o d ť o v o d n e n i e :

1. Okresnému súdu Trnava bol dňa 02.02.2018 doručený návrh matky zo dňa 02.02.2018, ktorým sa matka domáha úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas do rozvodu manželstva, ktorým by bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, ktorá by ju zastupovala a spravovala jej majetok, otec by bol zaviazaný výživným vo výške 400,- eur mesačne a styk otca s maloletou by bol zakázaný. V rámci podania matka zároveň navrhla nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá dočasne zverená do starostlivosti matky, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej, otec by bol zaviazaný výživným v nevyhnutnej miere vo výške 200,- eur mesačne a styk otca s maloletou by bol zakázaný. Uznesením č.k. 11P/10/2018-27 zo dňa 09.02.2018 súd návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol.

2. Dňa 12.02.2018 bol súdu doručený návrh otca zo dňa 12.02.2018, ktorým sa otec domáha nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá do právoplatného rozhodnutia vo veci samej zverená

do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov v týždňových intervaloch (od 17.00 hod. piatku nepárneho kalendárneho týždňa do 17.00 hod. piatku nasledujúceho párneho kalendárneho týždňa), pričom obaja rodičia by boli oprávnení maloletú zastupovať a spravovať jej majetok a zároveň, aby bez ohľadu na uvedenú striedavú osobnú starostlivosť mal otec upravený styk s maloletou počas jarných prázdnin odo dňa predchádzajúceho prázdninám od 18.00 hod. do 07.45 hod. prvého školského dňa nasledujúceho po týchto prázdninách, počas letných prázdnin od 16.07. od 08.00 hod. do 31.07. do 18.00 hod. a od 16.08. od 08.00 hod. do 31.08. do 18.00 hod.. Uvedený návrh otca (hoci ho žiadal zaevidovať pod sp.zn. 33P/2/2017) je vedený pod sp.zn. 11P/10/2018, nakoľko pod touto spisovou značkou je už (na návrh matky) vedené konanie o úprave rodičovských práv a povinností k maloletej na čas do rozvodu manželstva, a preto aj akékoľvek návrhy na nariadenie neodkladného opatrenia je potrebné viesť pod touto spisovou značkou.

3. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia otec odôvodnil tým, že potom ako dňa 04.02.2018 zistil, že manželka opustila spoločnú domácnosť a proti jeho vôli zobrala aj maloletú dcéru, nastal priestor, aby došlo k úprave styku formalizovaným spôsobom. Na pojednávaní dňa 01.02.2018 sa dozvedel, že manželka na neho podala trestné oznámenie, v ktorom ho obvinila z neprirodzeného správania sa voči dcére, ktoré má mať amorálny sexuálny podtón. Proti týmto tvrdeniam sa dôrazne ohradzuje a všetky tvrdenia považuje za prekrútenie a zveličenie skutočností alebo dokonca až za vedomé klamstvá. Otec je presvedčený, že zo strany manželky ide o vedomé konanie majúce za cieľ vylúčiť ho zo starostlivosti o ich maloletú dcéru. Pre manželku neexistuje ako partner do diskusie, nerešpektuje ho ako otca ich dcéry. Bez konkrétneho oznámenia a konzultácie s ním dala návrh na rozvod, a bez predchádzajúceho varovania opustila aj s dcérou spoločnú domácnosť a aktuálne sa domáha úplného zákazu styku medzi ním a dcérou. Je zrejmé, že jej cieľom je jeho definitívne vymazanie z jej života, ako aj zo života ich dcéry, jeho jedinou úlohou by podľa nej malo byť platenie výživného. Otec ďalej uviedol, že matka od počiatku a kategoricky odmietala striedavú starostlivosť. Počas prvých dvoch mesiacov striedavej starostlivosti nebola zo strany manželky vznesená jediná námietka alebo pripomienka k negatívne znášaniu striedavej starostlivosti maloletou. Potvrdila to triedna učiteľka maloletej, ktorá nezaznamenala žiadny negatívny vplyv na správaní sa maloletej alebo jej prospechu v škole. Matka neváhala prekrútenými a vyfabulovanými tvrdeniami na otca podať trestné oznámenie, a navrhovať absolútny zákaz styku medzi ním a ich dcérou. Jedným z dôvodov vyhrotenia postoja manželky voči jeho osobe je aj otázka financií. Ďalej otec uviedol, že matka zneužíva svoj prirodzený vplyv na maloletú a upieraním styku s ním mu ukazuje ako veci pôjdu, pokiaľ nebude konať v súlade s jej požiadavkami. Je zrejmé, že matka nepočítala s aktivitou otca, vo svojej nenávisti voči nemu a pohrdaním jeho osobou nepočítala s tým, že vôbec prejaví záujem o maloletú, a že jeho záujem je úprimný. Následne, keď videla, že jeho záujem je nielen úprimný a seriózný, a že vie svoj diel starostlivosti o maloletú aj plnohodnotne realizovať, a že aj maloletá reaguje na neho pozitívne, siahla po prostriedkoch, ktoré otec jednoznačne vníma ako neetické a preukazujúce skutočný charakter jeho manželky. Dôkazy o tom, že maloletá na otca reagovala pozitívne, sú nielen vo faktickom fungovaní ich domácnosti, ale aj v tom, že sa k tomuto modelu pozitívne vyslovil aj psychológ z ÚPSVaR, avšak manželka (práve z tohto dôvodu) nesúhlasila so zverejnením tohto záveru. Otec je presvedčený, že aj návrh manželky na skúšobnú striedavú starostlivosť bol myslený úprimne iba do tej miery, že očakávala, že túto starostlivosť nezvládne. Keď videla, že všetko je v poriadku, a že aj maloletá je spokojná, zrejme sa cítila ako matka ohrozená a urobila rúzne kroky k ukončeniu striedavej starostlivosti. Pochybil aj kolízny opatrovník, ktorý na základe jednostranných informácií od matky odporučil matke, aby zrušila striedavú starostlivosť, a aby opustila spoločnú domácnosť, pričom žiadnym spôsobom nepreveril pravdivosť tvrdení matky. Matka počas celej doby, od kedy si údajne začala všimáť otcovo správanie, ani raz nevyslovila čo i len jednu námietku, výhradu alebo nesúhlas s jeho správaním, ktoré uvádza ako nevhodné v trestnom oznámení (okrem toho, že nesúhlasila, aby s maloletou spal v jednej izbe). Všetko čo matka uviedla, sú nepreukázateľné tvrdenia, nehovoriac o tom, že ani v oznámeniach matky nie je nikde uvedené, že by maloletej vznikla akákoľvek ujma. Jediný dôvod, ktorý matka stále opakovala, je ten, že sa dožaduje spoločného spávania s maloletou. Ani netvrdila, že si ho vynucuje, alebo že sa ho násilím domáha. Nevie, akým spôsobom môže fakt, že otec chce čas od času stráviť v súkromí večer so svojou 8/9 ročnou dcérou, pozrieť si s ňou rozprávku, porozprávať sa o zážitkoch a spať s ňou v jednej manželskej posteli evokovať potrebu zákazu styku. Úvaha o takejto potrebe je absurdná. Matka tak získala neoprávnený pocit „legálnosti“ jej konania a podnecuje ju k ďalšiemu ignorovaniu a popieraniam otcových práv. Matka zneužila situáciu, a tým, že sa „zmocnila“ maloletej a zároveň s týmto podala na otca trestné oznámenie, ho dostala do pozície, kedy sa musí obraňovať proti vymysleným a prekrúteným tvrdeniam, a je na ňom, aby vyvracal tvrdenia, ktoré sú zo strany matky nepodložené, a sú založené na jej tvrdeniach. Matka je v pozícii, kedy „chráni“ maloletú

a z otca sa stala osoba, na ktorú sa hľadá podozrievavo. Otec je presvedčený, že matka nekoná pri výchove maloletej vždy správne, a tiež, že vyvíja na ňu psychický nátlak majúce pre maloletú z pohľadu otca znaky psychického týrania, ktorý tým, že otca od maloletej odizolovala, sa môže nekontrolovane rozvíjať. Matka sa dovoľáva prešetrovania celej záležitosti, a za ten čas žiada, aby mala maloletá zakázaný styk s otcom. Prešetrovanie celej záležitosti požaduje aj otec, avšak nepripúšťa, aby došlo k obmedzeniu jeho rodičovských práv. Z objektívnych dôvodov je zrejmé, že definitívne rozhodnutie orgánov činných v trestnom konaní, prípadne znalecké dokazovanie môže trvať týždne až mesiace. Je zrejmé, že za takýto čas môže pod vplyvom matky dôjsť k odcudzeniu maloletej od otca a maloletá bude vystavená psychickému nátlaku zo strany matky. Po nedávnych udalostiach nadobudol otec dojem o tom, že maloletá je pod manipulatívnym vplyvom matky. Matka svoju nenávisť a pohrdanie voči jeho osobe za ostatný čas čoraz otvorenejšie prezentuje pred maloletou a je vysoko pravdepodobne, že maloletá si už vedome alebo podvedome bude osvojovať negatívny postoj matky voči nemu. Pokiaľ bude vytesnený z výchovy maloletej a bude vylúčený z bezprostredného kontaktu s ňou, stratí možnosť maloletej vlastným správaním dokázať, že ju ľúbi, že jej neublízuje, že ju rešpektuje, a že sa o ňu vie a chce plnohodnotne starať. Z toho dôvodu, považuje zákaz styku s maloletou za neprípustný, neopodstatnený a deštruktívny pre jeho vzťah s maloletou. Vzhľadom na situáciu spôsobenú matkou, keď opustila spoločnú domácnosť, uzurpuje si všetky rodičovské práva, odmieta ho informovať o veciach súvisiacich s maloletou, je zrejmé, že je tu dôvod, aby súd neodkladným opatrením upravil až do rozhodnutia vo veci samej pomery účastníkov tak, aby nedochádzalo na ujmu práv žiadnej zo strán. Z tohto dôvodu sa podľa otca javí striedavá osobná starostlivosť ako jediné vhodné riešenie. Otec ďalej uviedol, že maloletá síce v rozhovore s ním povedala, že nechce striedavú starostlivosť, keď sa jej však opýtal, či vie, čo to je striedava starostlivosť, názor na striedavú starostlivosť prezentovala v rozsahu poskytnutých informácií vytrhnutých z kontextu. Otec ďalej uviedol, že striedavú starostlivosť si nepraje matka maloletej, pričom maloletá počas dvoch mesiacov fungovania striedavej starostlivosti neprejavila žiadnu nespokojnosť s prebiehajúcim režimom. K návrhu otec priložil vyjadrenia otca k obvineniam matky maloletej, lekárske potvrdenie, zápisnicu spísanú na ÚPSVaR, OSPODaSK zo dňa 12.02.2018.

4. K návrhu otca sa bez výzvy vyjadrila matka v podaní zo dňa 16.02.2018, kde uviedla, že ho považuje za nedôvodný a navrhla ho zamietnuť. Poukazovala na uznesenie tunajšieho súdu sp.zn. 27C/10/2018 zo dňa 08.02.2018, ktorým súd na návrh matky dočasne zakázal otcovi vstup do bytu č. XX na O. X v O.. Ďalej matka uviedla, že či vznikla maloletej nejaká ujma zatiaľ jasné nie je, toto bude predmetom skúmania psychológom, keďže pokiaľ by aj prišlo k určitému patologickému správaniu zo strany otca, toto maloletá nedokáže vo svojom veku zatiaľ úplne chápať a rozlišovať ako za nevhodné. Matka otcovi styk neodopiera, tento nalieha na tom, aby bol s maloletou sám a to aj počas noci. Matka súhlasí s tým, aby sa otec s maloletou stýkal, avšak iba za jej prítomnosti. Matka má za to, že ak by otcovi skutočne išlo o to, aby bol s maloletou čo najviac, zatiaľ by aspoň s týmto modelom dočasne súhlasil. Matka ďalej uviedla, že sa otca bojí, keďže tento ju v minulosti opakovane sledoval, a preto odišla s maloletou z jednej domácnosti. Podľa matky nie sú splnené podmienky na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti, keďže maloletá nemá k obom rodičom vybudovaný vzťah na približne rovnakej úrovni, maloletá výrazne preferuje osobu matky a zároveň rodičia nevedia spolu efektívne komunikovať. V odvolaní zo dňa 16.02.2018 proti uzneseniu, ktorým súd o.i. zamietol návrh matky na zákaz styku otca s maloletou, matka navrhla, aby odvolací súd upravil styk otca s maloletou na každý párnny víkend v mesiaci v sobotu od 15.00 hod. do 17.00 hod. a v nedeľu od 14.00 hod. do 16.00 hod. v prítomnosti matky.

5. Súd sa oboznámil s podaným návrhom, prílohami, ako aj ostatným obsahom spisu, a tiež s obsahom pripojených spisov sp.zn. 33P/2/2017 a sp.zn. 27C/10/2018.

6. Podľa § 2 ods. 1 a 2 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len "účastník") a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 a 2 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. (1) Neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ... (2)

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. (1) K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva. (2)

10. Podľa § 328 ods. 1 a 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý spĺňa náležitosti podľa § 326. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. e) rozhodne súd do 24 hodín od doručenia návrhu. (2)

11. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. (1) Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie. (2)

12. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

13. Podľa § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

14. Podľa § 332 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

15. Podľa § 360 ods. 1 a 2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. (1) Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej. (2)

16. Podľa § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

17. Podľa § 367 ods. 1 až 3 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. (1) O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. (2) Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. (3)

18. Podľa § 36 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. Zákon o rodine (ďalej len „ZR“), rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby,

stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

20. Podľa § 25 ods. 1 a 2 ZR, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode. (1) Ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť. (2)

21. Podľa Čl. 5 písm. h) ZR, záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami.

22. Neodkladné opatrenia sú primárne upravené v ustanoveniach § 324 a nasl. CSP, pričom ustanovenia § 360 a nasl. CMP upravujú potom len niektoré otázky týkajúce sa neodkladných opatrení súdu, a to ako výnimky zo všeobecnej právnej úpravy podľa CSP. Na rozdiel od sporového konania, podľa právnej úpravy mimosporového konania je možné nariadiť neodkladné opatrenie nielen na návrh, ale aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať bez návrhu. Neodkladné opatrenie je prostriedkom naliehavej procesnej ochrany a je určené na riešenie takých situácií, kde je potrebný rýchly zásah súdu, rýchla úprava pomerov účastníkov konania. Predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia je, aby sa aspoň osvedčila potreba neodkladnej úpravy, o ktorej nemôžu byť vážne pochybnosti, pričom táto úprava sa musí javiť ako naliehavá. Nariadiť neodkladné opatrenie je možné vtedy, ak je potrebný okamžitý zásah súdu a tento dôvod musí existovať v čase, keď o nariadení neodkladného opatrenia súd rozhoduje.

23. Vychádzajúc z citovaných ustanovení a tiež z obsahu spisu v prejednávanej veci, ako aj pripojených spisov, za osvedčenú treba považovať skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa sú v rozvode konaní, v rámci ktorého si vyskúšali realizáciu striedavej osobnej starostlivosti o maloletú. Matka realizáciu striedavej osobnej starostlivosti ukončila, pričom na podnet pracovníčok ÚPSVaR O. podala na otca trestné oznámenie pre ňou tvrdené patologické sexuálne správanie sa otca. Matka sa s maloletou dňa 04.02.2018 odsťahovala zo spoločnej domácnosti, pričom nechce otcovi oznámiť miesto súčasného pobytu s maloletou. Uznesením č.k. 11P/10/2018-27 zo dňa 09.02.2018 súd zamietol návrh matky na zverenie maloletej do jej osobnej starostlivosti, zákaz styku otca s maloletou a určenie výživného.

24. Otec maloletého dieťaťa sa svojím návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal predovšetkým zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov s odôvodnením, že takáto úprava rodičovských práv a povinností bez problémov fungovala od novembra 2017 do januára 2018. Po oboznámení sa s návrhom, listinnými dôkazmi, ako aj obsahom pripojených spisov, mal však súd za to, že návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov formou neodkladného opatrenia nie je dôvodný, v tejto fáze konania je predčasný a je potrebné ho zamietnuť.

25. Z rozvodového spisu vyplýva, že matka ako navrhovateľka navrhuje na čas po rozvode zverenie maloletej do svojej osobnej starostlivosti, pričom otec navrhuje zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Rodičia sa v uvedenom konaní na pojednávaní dňa 16.10.2017 dohodli na skúšobnej realizácii striedavej osobnej starostlivosti o maloletú so začiatkom dňa 10.11.2017, ktorá sa s poukazom na vyjadrenie otca zo dňa 17.01.2018 ukončila zo strany matky začiatkom januára 2018. Z uvedeného vyplýva, že striedavá osobná starostlivosť o maloletú sa realizovala necelé dva mesiace. Z výsluchu maloletej na súde dňa 14.02.2018 vyplýva, že maloletá sa vyjadrila, že nebolo dobré, keď sa rodičia striedali, nebolo to pre ňu príjemné, lebo chcela byť s matkou, teraz je to lepšie, lebo sa rodičia už spolu nehádajú. Uviedla tiež, že by chcela byť s matkou, pričom stretávanie s otcom nevyučovala, a to aj s prespatím.

26. Zverenie dieťaťa do striedavej osobnej starostlivosti znamená zveriť dieťa do starostlivosti striedavo jednému a druhému rodičovi na presne stanovené časové obdobie. Hmotnoprávnymi podmienkami pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti sú spôsobilosť oboch rodičov dieťa vychovávať, záujem oboch rodičov o osobnú starostlivosť a najmä, striedavá osobná starostlivosť musí byť v záujme

maloletého dieťaťa. Súd musí prihliadnúť na citové väzby dieťaťa, jeho vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a schopnosť rodičov dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa. Predpokladom pre nariadenie striedavej osobnej starostlivosti je, že musia byť lepšie zaistené potreby dieťaťa, ako je tomu pri osobnej starostlivosti jedného rodiča. V súvislosti s touto podmienkou sa vylučuje aplikácia striedavej osobnej starostlivosti u detí, ktorých rodičia trvale vytvárajú vzájomné nepriateľské prostredie, pretože tu nie je predpoklad, že budú spolupracovať aspoň v nevyhnutnej miere na zaistenie potrieb dieťaťa. Ďalším nevyhnutným predpokladom je, že striedavá osobná starostlivosť musí vyhovovať osobnosti dieťaťa. V tejto súvislosti je nutné skúmať dôvody a vyhodnotiť ich ohľadom na vek a rozumovú vyspelosť dieťaťa.

27. V súčasnom štádiu konania mal súd za to, že návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov je predčasný, a pre takýto záver je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, a to najmä znaleckým posudkom znalca z odboru psychológia. Z obsahu spisov je predovšetkým zrejmé, že rodičia maloletej nedokážu spolu konštruktívne komunikovať, chovajú voči sebe nepriateľské postoje, čo vníma aj maloletá, pričom realizáciou striedavej osobnej starostlivosti by sa tieto ešte viac vyhrotili. Riadna komunikácia medzi rodičmi je nevyhnutná práve v prípade striedavej osobnej starostlivosti, pretože práve pri nej je potrebné riešiť problémy, ktoré sa pri výchove maloletého dieťaťa vyskytnú, jednotne a vo vzájomnej súčinnosti, aby sa maloleté dieťa nestalo objektom nejednotného výchovného prístupu, čo by nebolo na prospech jeho zdravého psychického vývinu, práve naopak. Súčasný vzťahy medzi rodičmi nie sú zárukou, že by pre maloletú bolo vytvorené stabilné výchovné prostredie, ak by sa rodičia v starostlivosti o maloletú striedali. Súd pritom poukazuje aj na názor maloletej vyjadrený pri výsluchu dňa 14.02.2018, kde uviedla, že striedanie rodičov nebolo dobré, lebo chcela byť s matkou a zároveň uviedla, že by chcela zostať s matkou a s otcom sa stretávať, na ktorý názor je potrebné pre účely rozhodovania o návrhu otca prihliadať a tento rešpektovať. Zo všetkých uvedených dôvodov nie je možné konštatovať, že by striedavá osobná starostlivosť lepšie zabezpečila záujem maloletého dieťaťa, ale je potrebné zachovať doterajší stav až dotedy, pokiaľ v konaní vo veci samej nebude riadnym a úplným dokazovaním zistený najlepší záujem dieťaťa v otázke, komu z rodičov a akým dielom má byť dieťa zverené do starostlivosti, pričom na zodpovedanie tejto otázky bude zrejmé nevyhnutné odborné posúdenie psychológom. Vzhľadom k uvedenému súd považoval návrh otca na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov neodkladným opatrením za nedôvodný. Pre účely úpravy styku otca s maloletou, ako aj pre účely zastabilizovania súčasnej situácie, zveril súd maloletú vo výroku I. uznesenia do osobnej starostlivosti matky, pričom matka bude zároveň maloletú zastupovať a spravovať jej majetok bežných veciach.

28. Zo znenia ustanovenia § 325 ods. 2 CSP („neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby ...“) je zrejmé, že ide len o demonštratívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť, pričom rovnako CMP neustanovuje, že by výpočet neodkladných opatrení upravených v ustanoveniach § 365 až § 368 CMP bol uzavretý. Z uvedeného vyplýva, že zákon nevylučuje aj inú formu nariadenia neodkladného opatrenia, akým úprava styku rodiča s maloletým dieťaťom je.

29. V zmysle § 28 ods. 1 a 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti v celom ich rozsahu majú v zásade obaja rodičia. Rodič, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do starostlivosti uplatňuje svoju úlohu vo výchove dieťaťa prostredníctvom styku s dieťaťom. Zákon pritom vo vyššie citovaných ustanoveniach uprednostňuje dohodu rodičov o styku s maloletým dieťaťom, iba ak sa rodičia nedohodnú, upraví styk súd. Z citovaných ustanovení vyplýva, že aj rodič, ktorému dieťa nebolo zverené do starostlivosti, má právo v primeranom rozsahu podieľať sa na výchove dieťaťa, v starostlivosti oň, i na budovaní citových a rodinných väzieb, je a stále zostáva rodičom so všetkými právami a povinnosťami z tohto vzťahu vyplývajúcimi. Uvedené sa realizuje prostredníctvom styku tohto rodiča s dieťaťom.

30. Na strane otca neboli zistené žiadne skutočnosti (agresivita, duševná porucha a iné), ktoré by ho ako rodiča vylučovali z osobnej starostlivosti, zároveň sú nepochybné jeho citové väzby k maloletej, ako aj citové väzby maloletej k otcovi (viď vyjadrenie matky na pojednávaní dňa 16.10.2017 vo veci sp.zn. 33P/2/2017 a výpoveď maloletej dňa 14.02.2018). Otec sa k obvineniam matky relevantne vyjadril, matkou uvádzané situácie hodnoverným spôsobom vysvetlil. Obavy matky tak zostávajú nekonkrétne a nepodložené. Ak matka poukazovala na to, že zákaz styku požadovala na základe podnetu kolízneho opatrovníka, súd uvádza, že súdu je z úradnej činnosti známe, že kolízny opatrovník v prípade, že sám rodič má za to, že bol spáchaný trestný čin, odporučí mu podať trestné oznámenie na druhého rodiča, prípadne žiadať zákaz styku. Avšak vyhodnotenie toho, či je takýto postup dôvodný je samotnom

rodičovi. Súd ďalej poukazuje na to, že ani maloletá sama neuviedla žiadne znepokojujúce skutočnosti, ktoré by nasvedčovali nezdravému vzťahu otca k maloletej, s nejakou sexuálnou patológiou, pričom s prihliadnutím na jej osobnosť (viď opis osobnosti maloletej pri výsluchu dňa 14.02.2018 - usmievavá, komunikatívna, vie prejavíť svoj názor) mal súd za to, že tieto obavy by prejavila aspoň v minimálnej miere, čo sa nestalo. Súd nemôže súhlasiť s argumentáciou matky, že pokiaľ by aj prišlo k určitému patologickému správaniu zo strany otca, maloletá to nedokáže vo svojom veku zatiaľ úplne chápať a rozlišovať ako za nevhodné. S poukazom na komunikatívnosť maloletej, ako aj s poukazom na to, že maloletá vnímala ako nevhodné, že otec bol pred ňou nahý, o čom sa zverila kamarátke, je vysoko pravdepodobné, že by sa zmienila aj o inom obdobnom správaní otca voči nej, ak by k nemu prišlo. Matka ani netvrdila, a už vôbec neosvedčila, že by stretávanie maloletej s otcom malo, alebo mohlo mať na maloletú akýkoľvek negatívny vplyv. Súd má za to, že ak by len na základe tvrdení a nevyslovených obáv matky styk otca s maloletou zakázal, alebo by akceptoval skutočnosť, že matka styk dobrovoľne neumožňuje a styk by neupravil, vystavil by vzťah maloletej a otca riziku, že do skončenia konania vo veci samej (ktorého trvanie sa pre potreby znaleckého dokazovania nedá odhadnúť) sa vážne naruší, čo nie je v záujme maloletého dieťaťa.

31. S poukazom na uvedené, ako aj s odkazom na uznesenie tunajšieho súdu č.k. 11P/10/2018-27 zo dňa 09.02.2018, súd nemal za preukázané, že je dôvodné vyhovieť návrhu matky a zakázať styk otca s maloletou. Súd zároveň nevidel žiaden dôvod na to, aby bolo bránené pravidelnému stretávaniu maloletej s otcom. Matka síce tvrdí, že styku otca s maloletou nechce brániť, na druhej strane však podá návrh na zákaz styku otca s maloletou, čo je v priamom rozpore. Vzhľadom ku skutočnosti, že akákoľvek deformácia vzťahu rodič a dieťa v dôsledku odcudzenia sa neskôr len ťažko napráva, súd mal za to, že je potrebné upraviť styk otca s maloletou. Otec má vo vzťahu k maloletému dieťaťu rovnaké rodičovské práva a povinnosti ako matka a je dôležité, aby obidvom rodičom bolo umožnené budovať si zdravý a plnohodnotný vzťah k dieťaťu, čo nie je možné, pokiaľ bude styk s maloletým dieťaťom niektorému z rodičov bezdôvodne zamedzovaný. Súd má za to, že v záujme zdravého vývoja maloletej je nevyhnutné zachovať si vzťah k otcovi ako k (spolu s matkou) najbližšej osobe v jej živote, tento vzťah rozvíjať, čo je možné iba za predpokladu, že bude otec s maloletou spolu v pravidelnom kontakte. Úlohou súdu je zabezpečiť aspoň zastabilizovanie existujúcich citových väzieb dieťaťa s rodičom, ktorý ho práve nemá v osobnej starostlivosti. Neumožnenie stretávania otca s maloletou až do konečného rozhodnutia súdu by mohlo viesť k nenapraviteľným dôsledkom na ich vzájomnom vzťahu, čo predstavuje vážny zásah do práv dieťaťa, ktoré má právo byť vychovávané oboma rodičmi. V danej veci súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť styk otca s maloletou, nakoľko tento v súčasnosti závisí len od vôle matky.

32. V tomto prípade súd nebol viazaný návrhom otca (ktorý styk navrhoval upraviť iba pre prípad prázdnin), pretože ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, a tak súd mohol styk upraviť aj v inom ako navrhovanom rozsahu. Súd potom dospel k záveru o potrebe upraviť stretávanie otca s maloletou v nevyhnutnom rozsahu na zachovanie a rozvíjanie ich vzťahu na každý nepárny kalendárny týždeň od piatku od 17.00 hodiny do nedele do 17.00 hodiny a každý kalendárny týždeň v stredu od 15.00 hodiny do 18.30 hodiny. Pokiaľ ide o konkrétnu úpravu styku, súd má za to, že úprava každý druhý týždeň od piatku do nedele je štandardnou úpravou styku a umožní dostatočný časový priestor pre otca s maloletou, aby plnohodnotne strávili spoločný víkend. Súd zároveň poukazuje na vyjadrenie maloletej pri výsluchu, že by prespala u otca od piatku do nedele, a teda ani maloletá sa takejto úprave styku nebráni. V záujme toho, aby bola maloletá s otcom v častejšom kontakte, ako len v rozsahu nepárneho víkendu, súd upravil styk aj na každú stredu od 15.00 hodiny do 18.30 hodiny, v ktorom dni maloletá (vychádzajúc z jej vyjadrenia pri výsluchu) nemá žiaden krúžok, a preto môže s otcom stráviť spoločné poobedie. Vyššie uvedený rozsah postačuje na zachovanie pravidelného kontaktu otca a maloletej až do rozhodnutia vo veci samej, v ktorom konaní súd otázku úpravy styku bude riešiť v spojení s otázkou osobnej starostlivosti na základe ďalšieho (najmä znaleckého) dokazovania. Pre potrebu úpravy styku otca s maloletou rozhodol súd zároveň o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, aby tak bola úprava rodičovských práv a povinností jednoznačná. Vytvorený rámec úpravy rodičovských práv a povinností bude zároveň pôsobiť stabilizujúco na maloletú, nakoľko vychádzajúc z jej výpovede zle prežívala neistotu spojenú s riešením starostlivosti o ňu. Vyššie uvedená úprava styku sa bude realizovať aj počas obdobia sviatkov a prázdnin, nakoľko pre toto obdobie súd styk osobitne neupravuje. Súd poukazuje na to, že neodkladným opatrením sa upravuje styk iba v nevyhnutnom rozsahu, ktorej požiadavke nevyhnutnosti nezodpovedá úprava styku cez prázdniny a sviatky. Pre úpravu styku v čase prázdnin a sviatkov je potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje rámec rozhodovania o neodkladnom opatrení.

33. Súd upravil styk otca s maloletou bez prítomnosti matky, nakoľko obavy matky zo stretávania sa maloletej s otcom osamote považoval súd za neosvedčené. Matka neosvedčila žiaden taký dôvod, aby sa maloleť s otcom nemohli stretnúť sami, bez prítomnosti matky, a to vrátane prenocovania. Prítomnosť matky by mohla pôsobiť kontraproduktívne, keď aj z vyjadrenia maloletej vyplynulo, že rodičia sa hádajú, keď sú spolu. Keďže matka sa s maloletou odsťahovala na neznáme miesto, ktoré odmieta oznámiť, súd ako miesto odovzdávania maloletej určil pred bytovým domom na adrese Y. XXXX/X v O., na ktorej adrese majú obaja rodičia nahlásený trvalý pobyt. V prípade, že sa styk zo závažných dôvodov nebude môcť realizovať, sú rodičia povinní oznámiť túto skutočnosť druhému rodičovi bezodkladne, najneskôr 24 hodín pred určeným začiatkom styku.

34. Otec sa návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhal dočasnej úpravy výkonu rodičovských práv a povinností v zmysle zverenia maloletej do striedavej osobnej starostlivosti a úpravy styku s ňou. Zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zahŕňa pritom zverenie maloletej do starostlivosti každého z rodičov v rovnakom pomere. Preto keď súd dospel k záveru, že je potrebné pre zastabilizovanie pomerov a pre účely úpravy styku otca s maloletou jednoznačne rozhodnúť o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky, rozhodoval v rámci návrhu otca, ktorým nebol viazaný, a preto nebolo potrebné začínať konanie ex officio. Obdobne v prípade návrhu na úpravy styku tu bol návrh otca, ktorým súd nebol viazaný, ale upravil styk otca s maloletou spôsobom, ktorý považoval za v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Nakoľko teda súd nebol viazaný návrhom otca na zverenie maloletej, ani jeho návrhom na úpravu styku, nebolo potrebné ani začínať konanie v žiadnom smere, ani zamietiť návrh otca v prevyšujúcej časti návrhu.

35. Nad rámec súd uvádza, že nebol viazaný rozhodnutím č.k. 27C/10/2018-13 zo dňa 08.02.2018, ktorým bola otcovi ako žalovanému neodkladným opatrením nariadená povinnosť nevstupovať do bytu č. XX na ul. O. X v O., keď toto uznesenie nie je doposiaľ právoplatné a zároveň súd pri ňom vychádzal iba z tvrdení žalobkyne bez vedomosti o obsahu spisov týkajúcich sa ďalších konaní prebiehajúcich medzi účastníkmi.

36. Podľa § 30 OZ, ak dôjde k stretnutiu záujmov zákonného zástupcu so záujmami zastúpeného alebo k stretnutiu záujmov tých, ktorých zastupuje ten istý zákonný zástupca, ustanoví súd osobitného zástupcu.

37. Podľa § 31 ods. 2 ZR, žiadny z rodičov nemôže zastupovať svoje maloleté dieťa, ak ide o právne úkony, pri ktorých by mohlo dôjsť k rozporu záujmov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom alebo medzi maloletými deťmi zastúpenými tým istým rodičom navzájom; v takom prípade súd ustanoví maloletému dieťaťu opatrovníka, ktorý ho bude v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať (ďalej len „kolízny opatrovník“).

38. Podľa § 31 ods. 3 ZR, kolízneho opatrovníka súd ustanoví aj v prípadoch, ak maloleté dieťa nemá zákonného zástupcu alebo ak zákonný zástupca nemôže z vážneho dôvodu maloleté dieťa v konaní alebo pri určitom právnom úkone zastupovať.

39. Podľa § 31 ods. 4 ZR, na ustanovenie kolízneho opatrovníka sa primerane použijú ustanovenia § 60 a 61. Funkcia kolízneho opatrovníka zaniká ukončením konania alebo vykonaním právneho úkonu, na ktorého účely bol ustanovený.

40. Podľa § 68 ods. 1 a 2 CSP, v rozsahu, v akom nemá fyzická osoba spôsobilosť samostatne konať pred súdom, koná za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník. (1) Procesný opatrovník je osoba ustanovená z dôvodov uvedených v tomto zákone súdom, ktorý spor prejednáva a rozhoduje. (2)

41. Podľa § 69 CSP, súd ustanoví procesného opatrovníka fyzickej osobe, ktorá nemôže samostatne konať pred súdom a nemá zákonného zástupcu. Rovnako postupuje, ak zákonný zástupca nemôže za fyzickú osobu konať alebo ak je nečinný.

42. Podľa § 117 CMP, ak treba, aby za maloletého konal opatrovník, súd na návrh ustanoví za opatrovníka najmä blízku osobu maloletého, u ktorej je predpoklad, že bude konať v záujme maloletého, ak s ustanovením súhlasí. Inak ustanoví za opatrovníka orgán sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

43. V zmysle citovaných ustanovení súd ustanovil maloletej vo výroku II. tohto uznesenia procesného opatrovníka, ktorý bude zastupovať záujmy maloletého dieťaťa v tomto konaní. Za procesného opatrovníka pritom ustanovil podľa trvalého bydliska a aj obvyklého pobytu maloletej miestne príslušný Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny O., nakoľko žiaden z účastníkov návrh na ustanovenie blízkej osoby za opatrovníka nepodal.

Poučenie:

Proti výroku II. tohto uznesenia nie je prípustné odvolanie (§ 355 ods. 2 CSP v spojení s § 357 CSP a contrario).

Proti výroku I. tohto uznesenia je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava (§ 357 písm. d) CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí návrh na súdny výkon rozhodnutia.